

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 12Co/100/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4118201276
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 05. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Zmeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4118201276.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Sone Zmekovej a sudkýň JUDr. Renáty Pátrovičovej a JUDr. Denisy Šaligovej v spore žalobcu: M. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXX/X, XXX XX C., zastúpeného Mgr. Stanislavou Tichou, advokátkou so sídlom Zákvašov 1519/55, 017 01 Považská Bystrica, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpenému spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., IČO: 47 233 516, so sídlom na Kubániho 16, 811 04 Bratislava, o zaplatenie sumy 3.055,49 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 15C/10/2018-116 zo dňa 25.05.2020 takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v I. vyhovujúcom výroku potvrdzuje.
- II. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v II. zamietajúcom výroku týkajúcom sa sumy 528,46 eura s 5% úrokom z omeškania od 08.04.2018 do zaplatenia a v III. výroku o trovách konania **zrušuje** a v tejto časti vec vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom I. výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 2.527,03 eura spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 2.527,03 eura od 08.04.2018 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom v bode II. súd žalobu zamietol a výrokom III. rozhodol, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 65,40 %, o výške ktorej bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením. V odôvodnení rozsudku súd uviedol, že žalobca sa žalobou doručenou dňa 01.02.2018 domáhal zaplatenia sumy 3.055,49 eura s príslušenstvom pozostávajúcim z úrokov z omeškania. V žalobe uviedol, že ako dlžník požiadal žalovaného o poskytnutie spotrebiteľského úveru a žalovaný mu predložil na podpis formulár s názvom "Žiadosť o poskytnutie spotrebiteľského úveru/ Zmluva o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXX", ktorý vyplnil finančný agent žalovaného a žalobca ho dňa XX.XX.XXXX podpísal. Žalovaný mu potom schválil revolvingový úver a zmluvu / žiadosť podpísal. Podľa žalobcu zmluva v časti 5 vyplnenej žalobcom a v časti 6 vyplnenej žalovaným neobsahuje identické údaje. Ak veriteľ v časti zmluvy o schválení úveru uviedol nové údaje, toto bolo potrebné považovať za nový návrh zmluvy v časti, ktorej sa zmena týka. Zo strany žalobcu však nebol následne urobený ďalší úkon, ktorým by zmenu návrhu na uzavretie zmluvy akceptoval. Súčasťou žiadosti / zmluvy bol aj bod 8., ktorý obsahuje Dohodu o poskytnutí služby, na základe ktorej sa veriteľ zaviazal poskytnúť dlžníkovi službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, resp. revolvingu, pričom dlžník sa zaviazal za túto službu žalobcovi zaplatiť poplatok pri splátkach úveru vo výške 215,75 eura a pri splátkach revolvingu vo výške 112,08 eura. Bod 8.4 zmluvy zároveň obsahuje dohodu o započítaní vzájomných pohľadávok veriteľa a dlžníka, teda pohľadávky na poskytnutie úveru a pohľadávky na zaplatenie poplatku za službu. Stranami uzavretá zmluva je zmluvou spotrebiteľskou,

preto sa na ňu vzťahujú ustanovenia Občianskeho zákonníka a zákona č. 129/2010 Z. z.; uzavretá zmluva však zákonom stanovené obligatórne náležitosti neobsahuje, absentuje v nej údaj o konečnej splatnosti úveru, výšky splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, údaj o presnej výške úveru, v zmluve je nesúlads ohľadne výšky RPMN a žalobca považuje za neprimeranú aj výšku odplaty (úrokovej sadzby). Úver je teda podľa žalobcu bezúročný a bez poplatkov. Vyplatený mu bol úver v sume 1.284,25 eura a revolving vo výške 678,76 eura, čo je spolu 1.963,01 eura s tým, že žalovanému on celkove splatil 5.018,50 eura, čím zaplatil sumu o 3.055,49 eura viac, ako bol povinný. Suma vo výške 3.055,49 eura predstavuje teda bezdôvodné obohatenie žalovaného, ktorého vydania sa domáha. Zároveň žiadal priznať aj úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy odo dňa nasledujúceho po poslednej platbe žalobcu, t. j. od 21.06.2017.

2. Uvedený rozsudok súd odôvodnil s odkazom na ustanovenie § 497 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1,2, § 53 ods. 1,5,6, § 54 ods. 1,2, § 451 ods. 1,2, § 456, § 517 ods. 1 prvej vety, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného v čase uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“), § 10c a § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka. V odôvodnení súd poukázal na to, že vo veci vydal dňa 23.3.2018 platobný rozkaz, voči ktorému podal žalovaný v zákonnej lehote odpor, a tak súd uznesením zo dňa 30.4.2018 tento platobný rozkaz zrušil. Žalovaný nesúhlasil so žalobou žalobcu a vznesol aj námietku premičania uplatneného nároku, minimálne pokiaľ ide o úhrady realizované pred dňom 1.2.2015, t. j. v období pred 3 rokmi spätne od momentu podania žaloby; ide o sumu prevyšujúcu čiastku 2.510,31 eura, čiže v rozsahu žalovanej sumy 545,18 eura. Navyše podľa neho je tu prekážka rozhodnutej veci, keďže o jeho nárokoch ako veriteľa už bolo právoplatne rozhodnuté rozhodcovským rozsudkom sp. zn. 503/07/16 zo dňa 20.4.2017.

3. Po vykonanom dokazovaní v neprítomnosti strán sporu a ich právnych zástupcov, ktorí svoju neúčast' na pojednávaní ospravedlnili, súd konštatoval, že strany uzavreli dňa XX.XX.XXXX zmluvu o spotrebiteľskom revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. Táto zmluva je označená ako Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru / Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX. V bode 5 zmluvy označenom ako Údaje o požadovanom revolvingovom úvere je uvedená poskytnutá čiastka úveru (úverový limit) 1.500 eur, splatnosť úveru (počet splátok/splatnosť - deň v mesiaci) 42/24, mesačná splátka (vrátane úrokov) 80,37 eura, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (t. j. úver + úroky za celú dobu čerpania úveru) 3.375,54 eura, predpokladaná RPMN (ročná percentuálna miera nákladov) za úver 70,01 %, ročná úroková sadzba úveru 70,01 %, priemerná RPMN za úver 46,52 %, poskytnutá čiastka revolvingu 790,84 eura, celková čiastka revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť 1.928,88 eura. Predpokladaná RPMN po poskytnutí revolvingu 63,32 %, ročná úroková sadzba revolvingu 76,21 %. V bode 6, ktorý je označený ako Údaje o schválenom revolvingovom úvere je uvedené nasledovné: poskytnutá čiastka úveru (úverový limit): 1.500 eur, splatnosť úveru (počet splátok/splatnosť - deň v mesiaci) 42/24, mesačná splátka (vrátane úrokov) 80,37 eura, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť (t. j. úver + úroky za celú dobu čerpania úveru) 3.375,54 eura, RPMN za úver 66,66 %, ročná úroková sadzba úveru 70,01 %, priemerná RPMN za úver 46,52 %, poskytnutá čiastka revolvingu 790,84 eura, celková čiastka revolvingu, ktorú musí dlžník zaplatiť, 1.928,88 eura, predpokladaná RPMN úveru po poskytnutí revolvingu 70,01 %, ročná úroková sadzba revolvingu 76,21 %, ročná úroková sadzba úrokov z omeškania 9 %. Táto zmluva obsahuje v článku 8 Dohodu o poskytnutí služby. Predmetom tejto dohody je záväzok veriteľa poskytnúť dlžníkovi na jeho žiadosť službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, revolvingu a za to sa dlžník zaväzuje zaplatiť veriteľovi sumu 215,75 eura (pri odklade splátok úveru) a 112,08 eura (pri odklade splátok revolvingu).

4. Žalobca súdu predložil tiež Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi datované XX.XX.XXXX, v ktorom sú prehľadne uvedené údaje o schválenom úvere. Tento dokument má len charakter informácie veriteľa o schválenom spotrebiteľskom úvere adresovanej dlžníkovi, nie je súčasťou návrhu alebo akceptácie návrhu zo strany žalovaného, a teda nie je súčasťou zmluvy o úvere. Podľa karty klienta žalobca uhradil na úver celkovú sumu 5.018,50 eura. Zmluvný vzťah založený na základe predmetnej zmluvy o úvere spadá pod úpravu zákona o spotrebiteľských úveroch a Občianskeho zákonníka, a teda danú zmluvu súd posúdil ako spotrebiteľskú zmluvu. Žalovaný mal v zmluve postavenie dodávateľa, pretože pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti (poskytovanie úverov), a žalobca mal status spotrebiteľa, pretože zmluvu uzatváral ako fyzická osoba, nepodnikateľ. Základnú

charakteristiku spotrebiteľských zmlúv upravuje Občiansky zákonník v ustanovení § 52 a nasledujúcich. Občiansky zákonník špecifikuje všeobecné pravidlá pre dojednanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách. Výslovne uvádza, že takéto ustanovenia v zmluvách, ktoré spôsobujú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa sú neprijateľné a neplatné. Vychádza sa z toho, že spotrebiteľ v dobrej viere uzatvára zmluvu s dodávateľom, od ktorého sa očakáva, že vzhľadom na jeho podnikanie a ponúkaný tovar a služby koná profesionálne v súlade s poctivým prístupom k podnikaniu. Predpokladá sa tiež, že dodávateľ má vedomosti a skúsenosti a oproti spotrebiteľovi vystupuje ako zvýhodnený účastník zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou.

5. Vzhľadom na námietky žalobcu týkajúce sa nesúladu údajov o RPMN v žiadosti o úver a v akceptácii žiadosti žalovaným sa súd zaoberal otázkou konštituovania zmluvného vzťahu medzi stranami. V danom prípade bola zmluva o úvere uzatvorená na základe návrhu na uzavretie zmluvy v podobe žiadosti žalobcu o uzavretie zmluvy zo dňa XX.X.XXXX a prijatia tejto žiadosti žalovaným dňa X.X.XXXX. Uvedenie inej hodnoty RPMN pri schválení úveru, ako bola uvedená v žiadosti o úver, podľa názoru súdu nie je možné považovať za nový návrh zmluvy a z tohto dôvodu nie je možné hovoriť o tom, že zmluva nevznikla. Pre vznik zmluvy je totiž potrebné, aby sa strany dojednali na jej podstatných náležitostiach, čo sa v danom prípade aj stalo, keďže sa dohodli na výške úveru, počte a výške jednotlivých splátok a aj na úroku. Údaj o RPMN by mal správne vziť z výpočtu podľa vzorca uvedeného v prílohe zákona č. 129/2010 Z. z. a takto vypočítaný údaj by mal byť súčasťou zmluvy o úvere (§ 9 ods. 2 písm. j/ zákona o spotrebiteľských úveroch). Pretože údaj o RPMN sa dohodnúť nedá, nie je možné na túto situáciu aplikovať ustanovenie § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka a tvrdiť, že uvedenie inej RPMN je nový návrh zmluvy a pokiaľ tento nebol druhou stranou prijatý, zmluva nevznikla. Zmluva o úvere bola teda platne uzatvorená, zmluvný vzťah medzi stranami vznikol a žalobca ako spotrebiteľ začal úver aj čerpať.

6. Súd prvej inštancie skúmal jednotlivé obsahové náležitosti zmluvy o úvere a konštatoval, že v nej chýba riadny údaj o termíne konečnej splatnosti úveru, čo je obligatórna náležitosť zmluvy o úvere podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona o spotrebiteľských úveroch. Údaj 42 mesiacov nie je možné považovať za termín konečnej splatnosti. Súd sa nestotožnil s tvrdeniami žalovaného, podľa ktorého bol určený termín konečnej splatnosti odkazom na čl. 4. ods. 4.5 zmluvných dojednaní, v zmysle ktorých je deň splatnosti poslednej splátky úveru, resp. revolvingu podľa posledného splátkového kalendára dňom konečnej splatnosti úveru. Keďže údaj o konečnej splatnosti úveru je v zmysle § 9 ods. 2 písm. f) obligatórnou náležitosťou zmluvy, nemôže byť tento údaj spotrebiteľom vyvodzovaný (resp. zisťovaný, vypočítavaný, či inak určovaný) z iných údajov uvedených v zmluve, ale má byť vymedzený jednoznačne a bez potreby vykonávania ďalších výpočtov. Za dostatočné súd nepovažoval uvedenie dátumu poslednej splátky úveru v oznámení o schválení úveru dlžníkovi, pretože ide o dokument vyhotovený až po podpise zmluvy žalovaným a žalobca, ktorý zmluvu podpísal skôr, uvedené oznámenie k dispozícii v čase podpisu zmluvy nemal.

7. Súd tiež skúmal, či zmluva obsahuje výšku, počet, frekvenciu splátok a prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, čo je obligatórna náležitosť zmluvy o úvere podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch. S ohľadom na platnú judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (uznesenie sp. zn. 3Cdo 146/2017 z 22.02.2018) súd ustálil, že hoci zmluva neobsahuje presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok úveru, nie je to možné považovať za nedostatok vyvodzujúci bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru. Zmluva v časti 6 údaje o schválenom revolvingovom úvere neobsahuje správne vypočítanú hodnotu RPMN. Práve údaj o RPMN je pre spotrebiteľa najdôležitejším ukazovateľom ceny úveru, pretože ide o údaj, ktorý v sebe zahŕňa nielen úrok ale aj všetky poplatky a ďalšie náklady, ktoré musí veriteľovi zaplatiť okrem vrátenia istiny, ktorú si od neho požičal. K presnej výške RPMN je potrebné dopracovať sa výpočtom (vzorec uvedený v prílohe č. 1 zákona č. 129/2010 Z. z.). Ustanovenie § 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z. z., ktorý pod RPMN rozumie celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19 uvedeného zákona. V zmysle § 2 písm. g) zákona sa za celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom považujú všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok. Z toho je zrejmé,

že správne vypočítaná RPMN zahŕňa úrok ako aj ďalšie poplatky spojené s úverom. Pokiaľ žalovaný v časti 6 zmluvy označenej ako údaje o schválenom revolvingovom úvere uviedol, že RPMN je 66,66 % a zároveň uviedol ročnú úrokovú sadzbu toho istého úveru vo výške 70,01 %, je už na prvý pohľad aj bez ďalšieho výpočtu zrejme, že RPMN bola uvedená nesprávne, pretože je nižšia ako úroková sadzba, ktorú musí RPMN zahŕňať; to je ďalší nedostatok, pre ktorý je možné považovať sporný úver za úver bezúročný a bez poplatkov.

8. Čo sa týka námietky žalobcu o nedostatku náležitosti uvedenej v § 9 ods. 2 písm. i) zákona o spotrebiteľských úveroch, t. j. uvedenie úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, tak úroková sadzba v zmluve o úvere uvedená bola, a to vo výške 70,01 % ročne, čo sa vzťahuje na úver vo výške 1.500 eur. Ide však o úrok neprimeraný. Z informácií dostupných na portáli Národnej banky Slovenska - Priemerné úrokové miery z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny (stav a nové obchody) súd zistil, že v mesiaci Q. XXXX, t. j. v čase uzavretia zmluvy bola priemerná úroková sadzba spotrebiteľských a ostatných úverov so splatnosťou od 1 do 5 rokov vo výške 11,38 %. V danom prípade si strany dojednali úrokovú sadzbu vo výške 70,01 %, z čoho je zrejme, že táto viac ako šesťnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom, inak je právny úkon absolútne neplatný. O takýto stav pôjde vtedy, ak dohodnuté úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 1MCdo 1/2009 zo dňa 31.7.2009). Pri dojednaní úrokov pri peňažnej pôžičke koná v súlade s dobrými mravmi len ten veriteľ, ktorý požaduje primeraný úrok bez ohľadu na to, že dlžník uzatvára zmluvu o pôžičke v situácii pre neho nepriaznivej. Neprimeranou, a preto odporujúcou dobrým mravom, je taká výška úrokov dojednaná podľa § 658 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ktorá podstatne presahuje úrokovú mieru v dobe dojednaní obvyklú, určenú najmä s prihliadnutím na najvyššie úrokové sadzby, uplatňované bankami pri poskytovaní úverov alebo pôžičiek (rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo 26/2011 z 26. apríla 2012). Občiansky zákonník a ani iné právne predpisy výslovne neustanovujú, do akej výšky možno pri peňažnej pôžičke dojednať úroky. Z tejto skutočnosti však nemožno úspešne vyvodzovať, že by výška úrokov závisela len od dohody účastníkov zmluvy o pôžičke a že by teda nepodliehala žiadnemu obmedzeniu. Rovnako aj pri dohode o úrokoch pri peňažnej pôžičke platí ustanovenie § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi (rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. zn. 21Cdo 1484/2004 z 15.12.2004). V danom prípade teda ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore s dobrými mravmi, preto je v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka zmluva o úvere v časti dohody o výške úrokov neplatným právnym úkonom (§ 41 Občianskeho zákonníka). S poukazom na uvedené skutočnosti, kedy je úver poskytnutý na základe stranami uzavretej zmluvy považovaný za bezúročný a bez poplatkov, tiež s poukazom na neplatnosť dojednaní strán o odplate v podobe úroku, vznikla žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanému len sumu skutočne požičaných peňažných prostriedkov.

9. Žalobcovi bola skutočne poskytnutá suma 1.963,01 eura (1.284,25 eura ako úver + 678,76 eura ako revolving). Žalobca na predmetný úver uhradil spolu 5.018,50 eur, t. j. zaplatil o 3.055,49 eura viac, ako bol vzhľadom na vyššie uvedené právne posúdenie zmluvy povinný, čím na strane žalovaného došlo k bezdôvodnému obohateniu, ktorého vydania sa žalobca domáha. Námietku premlčania vnesenú žalovaným súd vyhodnotil ako čiastočne dôvodnú s odkazom na ustanovenie § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa môže premlčať tak v subjektívnej dobe ako aj v objektívnej premlčacej dobe. Ich vzájomný vzťah je taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí, a to aj napriek tomu, že oprávnenému ešte plynie druhá premlčacia doba. Ak sa povinný subjekt premlčania dovoľá, nemožno oprávnenému právo na vydanie bezdôvodného obohatenia priznať, ak márne uplynula aspoň jedna z uvedených lehôt.

10. Zákon pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby predpokladá to, kedy sa dotknutá osoba dozvedela o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal. Nejde teda o čas, odkedy sa dozvedieť mala a mohla s poukazom na to, že mala poznať právo. Právny poriadok slova „vedieť mal a mohol“ obsahuje v iných prípadoch, no na účely začiatku premlčacej doby ich nestanovil. Každý je povinný poznať právo, no nikomu nemožno nanútiť povinnosť, aby to právo vedel aj správne aplikovať. Takéto právne posúdenie

vychádza i z judikatúry Najvyššieho súdu SR, ktorý konštatoval, že "za rozhodujúci pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť dozvedieť sa potrebné skutočnosti už skôr. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná (preukázaná), nielen predpokladaná vedomosť oprávneného." (NS SR sp. zn. 3Cdo 145/2004, 1Cdo 67/2011, R 25/1986). Subjektívna premlčacia doba v danom prípade začala plynúť až od preukázateľnej vedomosti žalobcu o tom, že žalovaný od neho prijal plnenia v rozpore so zákonom. Princíp neznalosť zákona neospravedlňuje v tomto prípade ustupuje princípu ochrany spotrebiteľa. V posudzovanom prípade žalobca skutočnú vedomosť o tom, že úver preplatil, získal až po porade s právnou zástupkyňou dňa XX.XX.XXXX a týmto momentom mu začala plynúť dvojročná subjektívna premlčacia lehota. Pretože žaloba bola podaná dňa 01.02.2018, tak žaloba bola podaná v rámci dvojročnej subjektívnej premlčacej doby.

11. Objektívna premlčacia doba je stanovená ako maximálna lehota na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Pre začiatok plynutia tejto lehoty je rozhodujúci deň, kedy k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne došlo. Ak sa plnenie bez právneho dôvodu poskytuje postupne, po častiach, objektívna premlčacia doba začína plynúť pri každej splátke osobitne, v okamihu kedy k plneniu došlo. Z karty klienta súd zistil vykonávanie jednotlivých úhrad žalobcom tak, že tento uhradil celú požičanú sumu vo výške 1.963,01 eura už splátkou č. 25 dňa 24.07.2014. Žalobca tak celý dlh uhradil v 24 splátkach po 80,37 eura (24 x 80,37 eura = 1928,88 eura) a zo splátky č. 25 vo výške 80,37 eura bolo na zostatok sumy skutočne požičanej spotrebovaných 34,13 eura (34,13 eura + 1928,88 eura = 1963,01 eura) a suma vo výške 46,24 eura už predstavovala bezdôvodné obohatenie žalovaného). Žalobca následne uhradil ďalšie splátky až do celkovej sumy 5.018,50 eura, z ktorej sa voči žalovanému domáha vrátenia sumy 3.055,49 eura. Žalobu podal na súd dňa 01.02.2018. Pretože žalovaný v konaní vzniesol námietku premlčania, súd žalobcovi priznal len nárok na zaplatenie splátok uhradených 3 roky pred podaním žaloby, čo v danom prípade predstavuje splátky č. 32 - 66, ktoré boli žalobcom uhradené najskôr 01.02.2015. Splátky č. 32 - 66 predstavujú sumu 2.527,03 eura, ktorú súd žalobcovi titulom bezdôvodného obohatenia priznal a vo zvyšnej časti predstavujúcej sumu 528,46 eura ako premlčanú zamietol. Súd sa nestotožnil s tvrdeniami žalobcu, že na tento prípad je potrebné posudzovať premlčanie práva žalobcu v objektívnej desaťročnej premlčacej dobe z dôvodu, že úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobcu preukázaný nebol.

12. K námietke žalovaného o existencii prekážky rozhodnutej veci z dôvodu, že o totožnom nároku bolo rozhodnuté právoplatným rozhodcovským rozsudkom sp. zn. 503/07/16 zo dňa 20.4.2017, súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že žalovaný žiadny rozhodcovský rozsudok nepredložil a nie je ani zrejme, ktorý rozhodcovský súd predmetný rozhodcovský rozsudok vydal. Žalobca existenciu rozhodcovského rozsudku síce nepoprel, ale jeho záväznosť od začiatku namietal a poukazoval na to, že rozhodcovský súd sa nezaoberal posúdením stranami uzavretej zmluvy z hľadiska existencie neprijateľných zmluvných podmienok, či splnenia obligatórnych náležitostí. Žalovaný nepreukázal existenciu záväzného rozhodnutia obsahujúceho všetky náležitosti a vydaného na základe platne uzavretej rozhodcovskej doložky, ktoré by pre toto konanie zakladalo prekážku právoplatne rozhodnutej veci (res iudicata), pričom nulitný rozhodcovský rozsudok nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci a nároky z rozhodcovského rozsudku sa teda považujú za neexistujúce. O tom, že rozhodnutie rozhodcovského rozsudku nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci, svedčia aj rozhodnutia súdov Slovenskej republiky, napr. Ústavného súdu sp. zn. I.ÚS 25/2014, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 10CoE/308/2011, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/27/2011, 7Cdo/85/2013, 6Cdo/31/2013, 6ECdo/199/2013, 2Cdo/458/2014, 4MCdo/6/2012, 6MCdo/9/2012, 6MCdo/14/2012 a 6Cdo 31/2013.

13. Žalobca sa domáhal aj priznania úrokov z omeškania vo výške 5 % ročne počnúc dňom 21.06.2017, t. j. odo dňa nasledujúceho po poslednej platbe, ktorú uhradil žalovanému. Nepredložil však žiadny dokument, ktorým by žalovaného pred podaním žaloby vyzval k úhrade žalovanej sumy a ktorým by zároveň určil, dokedy je žalovaný povinný jeho nároky uspokojiť. Súd aplikoval ustanovenie § 563 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. V tomto prípade splatnosť nároku nastala prvý deň po tom, čo bol žalovaný vyzvaný

na plnenie. Pokiaľ žalobca pred podaním žaloby na súd žalovaného k plneniu nevyzval, povinnosť plniť žalovanému vzniká odo dňa nasledujúcom po dni, kedy bola žalovanému žaloba doručená. V tomto prípade mu bola žaloba doručená spolu s platobným rozkazom dňa 06.04.2018, a teda povinnosť zaplataenia mu vznikla dňa 07.04.2018. Keďže žalovaný nárok žalobcu neuspokojil, nasledujúcim dňom 08.04.2018 sa dostal do omeškania a žalobcovi vznikol nárok na zaplataenie úroku z omeškania. Súd priznal žalobcovi úroky z omeškania podľa žaloby, t. j. 5 % ročne z priznanej dlžnej sumy 2.527,03 eura od 08.04.2018 do zaplataenia a vo zvyšnej časti úrokov žalobu zamietol.

14. O trovách konania súd rozhodol s odkazom na ustanovenie § 255 ods. 1 CSP, pričom uviedol, že žalobca sa v tomto konaní domáhal zaplataenia sumy vo výške 3.055,49 eura a v časti žaloby o zaplataenie sumy vo výške 2.527,03 eura (82,70 %) súd žalobe vyhovel, t. j. v tejto časti bol úspešný žalobca. Žalovaný bol úspešný v časti konania, v ktorej bola žaloba zamietnutá t. j. v časti sumy 528,46 eura (17,30 %). Čistý úspech žalobcu voči žalovanému súd vyčíslil z rozdielu pomerných úspechov a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 65,40 % (82,70 % - 17,30 %). O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozsudku, a to samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

15. Proti tomuto rozsudku vo výrokoch I. a III., t. j. vo vyhovujúcom výroku a v súvisiacom výroku o trovách konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, ktorý namietal vady nesprávnych skutkových a právnych záverov. Namietal, že v období medzi 01.02.2015 a 01.02.2018 bola uhradená suma 2.510,31 eura, a nie suma 2.527,03 eura, čiže súd podľa neho priznal žalovanému ako nepremličaný nárok viac, než v skutočnosti je. Namietal nesprávne posúdenie námietky premličania vo vzťahu k plynutiu subjektívnej premličacej doby, pretože začiatok plynutia subjektívnej lehoty nezávisí iba od správania navrhovateľa ako dotknutej osoby, ani od udelenia plnej moci pre advokáta, ktoré úkony mohol od uzavretia spotrebiteľskej zmluvy s odporcom kedykoľvek realizovať. Právny poriadok nespája plynutie subjektívnej premličacej doby s tým, kedy si subjekt vyhľadá advokáta, alebo kedy ho advokát osloví, a na podporu svojej argumentácie poukázal aj na niektoré súdne rozhodnutia. Podľa neho záver o neuvedení konečnej splatnosti je založený na nesprávnom právnom posúdení, o čom svedčí napríklad záver rozsudku Krajského súdu v Nitre sp. zn. 25Co/62/2019 z 18.12.2019, podľa ktorého súd prvej inštancie nesprávne konštatoval, že predmetný úver bol bezúročný a bez poplatkov podľa § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch, lebo v zmluve absentuje termín konečnej splatnosti úveru. Poukázal na oznámenie veriteľa o schválení úveru, ktoré predmetné údaje obsahovalo. Záver o nesprávnej hodnote je zmätočný a nemá oporu v dokazovaní, pretože zo žiadnej časti rozsudku nevyplýva, že uzavretie zmluvy o doplnkovej službe bolo podmienkou pre získanie úveru. Žalovaný nesúhlasil s tým, že náklady z dohody o poskytovaní služieb nie sú samotným nárokom, ale súčasťou celkových nákladov; nešlo totiž o podmienku pre získanie úveru a náklady podľa dohody o poskytovaní služieb nevznikli tým, že došlo k uzavretiu zmluvy o úvere, ale len tým, že vznikla dohoda o poskytovaní služieb. V prípade jej neuzavretia by tieto náklady z úverovej zmluvy za žiadnych okolností nevznikli. Pre zahrnutie týchto nákladov do celkových nákladov nie je podľa neho v zmysle zákona rozhodujúca spojitosť s úverovou zmluvou, ale to, či ide o náklady na základe obligatórne alebo fakultatívne uzavretých doplnkových služieb. Celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sú všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok. Žalobca žiadnu doplnkovú službu nemusel uzavrieť a v konaní ani nebolo preukázané, že išlo o podmienku pre získanie úveru. Žalovaný namietal aj postup a závery súdu o RPMN a úrokovej sadzbe, pretože súd sa nezaoberal jeho vyjadrením, v ktorom poukazoval na ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka upravujúce, aká mohla byť odplata za úver. Postup súdu odkazujúci na priemerné úrokové sadzby nemá oporu v žiadnom zákonom ustanovení a súd to ani v rozsudku neoznačil. Zákonodarca v čase uzavretia zmluvy reguloval celkovú odplatu v súvislosti so spotrebiteľským úverom, nie iba jej jednu zložku - ročnú úrokovú sadzbu úveru. Logicky to vyplýva aj z tej skutočnosti, kedy pri dvoch rôznych poskytovateľoch úverov - bankových a nebankových subjektoch - síce môže byť úroková sadzba (jej výška) výrazne odlišná, avšak napríklad pri bankových poskytovateľoch celková odplata je tvorená aj správou úverového účtu, rôznymi poplatkami za vyhotovenie výpisov a pod. Zákonodarca preto výslovne stanovil, že sa bude právne regulovať celková odplata za poskytnutie finančných prostriedkov - uvedené teda nenachádza oporu v oblasti komparácie s úrokovými sadzbami bankových subjektov. To podporuje napríklad aj

uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 14Co/1016/2014 zo dňa 30.03.2016, kde sa uvádza: „Administratívny strop odplaty pri spotrebiteľských úveroch bol zrušený spolu so zrušením zákona č. 258/2001 Z. z., ktorý bol nahradený zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov zo dňa 09.03.2010 a ktorý nadobudol účinnosť od 11.07.2010 a v časti novelizácie Občianskeho zákonníka od 01.07.2010. Súčasťou navrhovanej právnej úpravy bola aj novelizácia Občianskeho zákonníka a ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Navrhované znenie § 53 ods. 6 sledovalo štandardizovanie a zjednotenie režimu posudzovania odplaty pri všetkých druhoch a formách požičiavania peňažných prostriedkov spotrebiteľom. Zákon č. 129/2010 Z. z. opustil režim administratívneho stropu odplaty. Dôvodom pre nové znenie ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka účinného od 01.07.2010 bolo to, že má ísť o spresnenie ukazovateľa, z ktorého sa vychádza pri posudzovaní primeranosti odplaty za spotrebiteľský úver. Údajovú bázu, pokiaľ ide o výšku odplaty, lehoty splatnosti, spôsoby zabezpečenia a objemy poskytnutých úverov na finančnom trhu, poskytujú hlásenia uverejňované štvrťročne ministerstvom financií na základe hlásení subjektov poskytujúcich spotrebiteľské úvery. Z novelizovaného ustanovenia § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka vyplýva, že referenčné kritérium, podľa ktorého sa má posudzovať primeranosť, sa preniesla zo sektoru bánk na sektor finančného trhu ako taký, a teda na všetky spoločnosti poskytujúce peňažné prostriedky spotrebiteľom ...“. Žalovaný namietal aj to, že súd nevzal do úvahy právoplatné rozhodnutie ukladajúce žalobcovi povinnosť plniť, t. j. rozhodcovský rozsudok, ktorý bol ako dôkaz označený a pripojený do spisu. Na základe uvedených skutočností žalovaný z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d), f) a h) CSP navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalované nároky v rozsahu, v akom bola žaloba zamietnutá, a zároveň žalobcovi (správne žalovanému) priznal nárok na náhradu trov konania pred súdom prvej inštancie v rozsahu 100 %.

16. Proti rozsudku v jeho zamietajúcej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania podal odvolanie aj žalobca, ktorý ho v tejto časti navrhol zmeniť a žalovaného zaviazal na zaplatenie aj sumy 528,46 eura s 5% ročným úrokom z omeškania od 08.04.2018 do zaplatenia spolu s plnou náhradou trov konania. Podľa neho rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci čo do plynutia premlčacej doby. Zamietnutie časti žaloby (istiny 528,46 eura s príslušenstvom) súd odôvodnil tým, že došlo k premlčaniu inak oprávneného nároku žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia, a to v 3-ročnej objektívnej premlčacej dobe, pričom vec sa neposudzuje z hľadiska objektívnej desaťročnej premlčacej doby z dôvodu, že úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobcu preukázaný nebol. Podľa neho súd nezamerl na zistenie relevantných skutočností a z vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým a aj právnym záverom. Poukázal na ustanovenie § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia najneskôr premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Súd nesprávne právne posúdil dôvodnosť použitia 10-ročnej objektívnej premlčacej doby a jej neakceptovanie je nesprávne. V tejto súvislosti opätovne poukázal na jeho vyjadrenie zo dňa 28.3.2019, ktorého prílohu tvorili právoplatné rozhodnutia niektorých okresných súdov v spotrebiteľských sporoch, kde účastníkom konania bol priamo žalovaný a úmysel žalobcu bol preukázaný a kde boli nekalé obchodné praktiky ako aj dôsledky absencie podstatných náležitostí zmluvy žalovanému vytknuté už pred uzatvorením predmetnej zmluvy so žalobcom. Súdov konštatovali, že žalovaný vo formulárových zmluvách používal neprijateľné, a teda neplatné zmluvné podmienky, resp. pre tieto dôvody je neplatná celá zmluva o úvere, na ktoré aj on poukázal. Žalovaný totiž vedel, že ním predložené zmluvy vykazujú nedostatky, pre ktoré ich treba považovať za bezúročné a bez poplatkov. Takéto konanie nemožno vyhodnotiť inak ako úmyselné a zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. Žalobca poukázal tiež na ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadošťučinenie. Žalovaný dlhodobo ignoroval pri uzatváraní zmlúv právnu úpravu na ochranu spotrebiteľa (absencia obligatórnych náležitostí zmluvy, uvádzanie neprijateľných zmluvných podmienok), čo nemožno hodnotiť inak, ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu a nemožno uveriť tomu, že by nevedel, čo

môže takým konaním spôsobiť; pre prípad, že sa tak stane, bol s tým uzrozumený, a preto je na mieste aplikácia 10-ročnej premlčacej lehoty. Existuje množstvo rozhodnutí všeobecných súdov v konaniach, kde stranou sporu bol žalovaný (na ktoré žalobca vyššie poukázal), pričom súdy dospeli k záveru, že čo sa týka výšky úrokovej sadzby, resp. RPMN, žalovaným aplikovaná úroková sadzba, resp. RPMN, vo výške cca 70 % ročne je nekalou obchodnou praktikou a nepožíva právnu ochranu. Žalovaný bol povinný s prihliadnutím na ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi, pričom rozhodnutia súdu, na ktoré poukazoval žalobca, predchádzali dátumu uzatvorenia zmluvy medzi žalovaným a žalobcom, teda už v čase, keď mienil žalovaný uzatvoriť so žalobcom zmluvu, sa mal zdržať takéhoto konania, a s prihliadnutím na takýto skutkový stav treba konanie žalovaného vyhodnotiť ako úmyselné, zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia, a to minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. Objektívna premlčacia doba v danom prípade je desaťročná a v tomto smere poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV ÚS 499/2011 a rozhodnutie Krajského súdu v Nitre č. k. 12Co/26/2020-189 zo dňa 21.4.2020, potvrdzujúce rozhodnutie Okresného súdu v Nových Zámkoch č. k. 5Csp/253/2017-102 zo dňa 25.9.2018, v ktorom bola akceptovaná 10-ročná objektívna premlčacia doba (ide o rovnakú formulárovú zmluvu, ako je zmluva, ktorá je predmetom tohto konania a ktorá sa týka žalovaného). Odlišná rozhodovacia činnosť všeobecných súdov o tej istej právnej otázke je v tomto prípade ústavne neudržateľná. Keďže sa právo žalobcu na vydanie bezdôvodného obohatenia v rozsahu, v akom bolo uplatnené, nepremiľčalo ani v subjektívnej 2-ročnej ani v objektívnej 10-ročnej premlčacej dobe, bola žaloba podaná dôvodne.

17. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že rozsudok súdu prvej inštancie je v časti bezúročnosti a bezpoplatkovosti správny a dostatočne zdôvodnený. Rozhodnutie obsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, ktorý sa jasne a zrozumiteľne zaoberal všetkými spornými otázkami, ktoré dostatočne odôvodnil a správne vyhodnotil. Ohľadne posúdenia objektívnej premlčacej doby rozhodnutie nepovažuje za správne a odkázal na jeho vlastné odvolanie zo dňa 22.6.2020. Odvolacie dôvody žalovaného sú preto nedôvodné a účelové a toto odvolanie neobsahuje žiadne nové skutkové okolnosti odlišné od tých, s ktorými sa mal súd a aj žalobca možnosť oboznámiť z predchádzajúcich vyjadrení žalovaného a on sa k tomu už vyjadroval jednak vyjadrením k odporu a aj vyjadrením zo dňa 28.3.2019.

18. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom odvolania a dôvodmi odvolania oboch strán sporu (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP) a po prejednaní veci urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie je v I. vyhovujúcom výroku napadnutom odvolaním žalovaného vecne správny. Preto rozsudok v tejto časti podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil a na túto časť rozsudku zároveň aplikoval ustanovenie § 387 ods. 2 CSP, podľa ktorého ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Čo sa týka rozhodnutia o odvolaní žalobcu v časti II. zamietajúceho výroku týkajúceho sa sumy 528,46 eura s 5% úrokom z omeškania od 08.04.2018 do zaplatenia a v III. výroku o trovách konania zrušil a v tejto časti vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 CSP. Odvolací súd sa stotožnil s I. výrokom rozhodnutia súdu prvej inštancie a na dôvazok k tomu dodáva nasledovné:

19. Podľa obsahu spisu strany sporu uzavreli dňa XX.XX.XXXX zmluvu o spotrebiteľskom revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX s názvom: Žiadosť o poskytnutie revolvingového úveru/Zmluva o revolvingovom úvere č. XXXXXXXXXXXX s tým obsahom, ako je uvedené vyššie v bode 3. Je zrejmé, že v nadväznosti na túto zmluvu uzavreli aj dohodu o poskytnutí služby, ktorej predmetom bol záväzok veriteľa poskytnúť žalobcovi na jeho žiadosť službu spočívajúcu v možnosti odkladu maximálne troch akýchkoľvek splátok úveru, revolvingu, a za to sa žalobca zaviazal zaplatiť veriteľovi sumu 215,75 eura pri odklade splátok úveru a sumu 112,08 eura pri odklade splátok revolvingu. Súd prvej inštancie pre absenciu podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere v súlade s citovanými ustanoveniami zákona o spotrebiteľských úveroch posúdil predmetnú zmluvu ako bezúročnú a bez poplatkov z dôvodov uvedených vyššie v bode 6., 7. a 8., pričom žalovaný popieral správnosť týchto záverov. Odvolací súd po oboznámení sa s obsahom spisu a po prejednaní veci v nadväznosti na súdom prvej inštancie aplikované zákonné ustanovenia týkajúce sa spotrebiteľského vzťahu strán sporu dospel k záveru, že právnomu

záveru prezentovanému súdom prvej inštancie na podklade ním zisteného skutkového stavu niet čo vytknúť. Odvolanie žalovaného, ktorý vo vlastnom záujme zotrval na správnosti a zákonnosti obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere bez uznania vlastného pochybenia pri jej uzavieraní, preto nemohlo mať ním požadovaný následok, t. j. zmenu rozsudku a zamietnutie žaloby žalobcu o vydanie bezdôvodného obohatenia v celom rozsahu. Odôvodnenie napadnutého rozsudku dáva odpoveď na všetky žalovaným namietané skutkové a právne závery súdu prvej inštancie, s ktorými sa odvolací súd stotožnil a na ktoré v podrobnostiach aj poukazuje, a to vrátane záveru o nepreukázaní prekážky veci rozhodnutej v súvislosti s vydaním rozsudku rozhodcovského súdu. Rozhodnutie nie je arbitrálne, je logicky zdôvodnené a vychádza z podkladov - dôkazov doloženými do spisu - a tiež zo správne zisteného skutkového stavu, ktorý z nich vyplýva. Odôvodnenie rozsudku spĺňa podmienku všetkých náležitostí, ktoré sú upravené v ustanovení § 220 ods. 2 CSP. Odvolanie žalovaného v jeho jednotlivých bodoch odvolací súd preto nepovažoval za opodstatnené a z toho dôvodu napadnutý rozsudok v I. výroku ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

20. Súd prvej inštancie k námietke žalovaného o premlčaní nároku žalobcu z titulu platieb vykonaných 3 roky pred podaním žaloby prijal záver, že žalobcovi bola skutočne poskytnutá suma 1.963,01 eura (1.284,25 eura ako úver + 678,76 eura ako revolving) a že žalobca žalovanému zaplatil spolu 5.018,50 eura, t. j. oproti poskytnutej sume 1.963,01 eura zaplatil o 3.055,49 eura viac, ako bol vzhľadom na vyššie uvedené právne posúdenie zmluvy povinný, čím na strane žalovaného došlo v zmysle § 451 ods. 1, 2 a § 456 Občianskeho zákonníka k bezdôvodnému obohateniu, ktorého vydania sa žalobca domáha. Námietku premlčania vznesenú žalovaným súd prvej inštancie vyhodnotil ako čiastočne dôvodnú s odkazom na ustanovenie § 107 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil. Najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Právo na vydanie bezdôvodného obohatenia sa môže premlčať tak v subjektívnej dobe ako aj v objektívnej premlčacej dobe. Ich vzájomný vzťah je taký, že ak sa skončí plynutie jednej z nich, právo sa premlčí, a to aj napriek tomu, že oprávnenému ešte plynie druhá premlčacia doba. Ak sa povinný subjekt premlčania dovoľá, nemožno oprávnenému právo na vydanie bezdôvodného obohatenia priznať, ak márne uplynula aspoň jedna z uvedených lehôt.

21. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že zákon pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby predpokladá to, kedy sa dotknutá osoba dozvedela o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal. Nejde teda o čas, odkedy sa dozvedieť mala a mohla. Takéto právne posúdenie vychádza i z judikatúry Najvyššieho súdu SR, podľa ktorej za rozhodujúci pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia je potrebné považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť dozvedieť sa potrebné skutočnosti už skôr. Pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia sa vyžaduje skutočná (preukázaná), nielen predpokladaná vedomosť oprávneného. Subjektívna premlčacia doba začala plynúť až od preukázateľnej vedomosti žalobcu o tom, že žalovaný od neho prijal plnenia v rozpore so zákonom. V posudzovanom prípade žalobca skutočnú vedomosť o tom, že úver preplatil, získal až po porade s právnu zástupkyňou dňa XX.XX.XXXX a týmto momentom mu začala plynúť dvojročná subjektívna premlčacia lehota. Pretože žaloba, podaná dňa 01.02.2018, bola na súd podaná v rámci dvojročnej subjektívnej premlčacej doby.

22. Objektívna premlčacia doba je stanovená ako maximálna lehota na uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Pre začiatok plynutia tejto lehoty je rozhodujúci deň, kedy k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne došlo. Ak sa plnenie bez právneho dôvodu poskytuje postupne po častiach, objektívna premlčacia doba začína plynúť pri každej splátke osobitne v okamihu, kedy k plneniu došlo. Súd prvej inštancie zistil, že žalobca uhradil celú požičanú sumu vo výške 1.963,01 eura už splátkou č. 25 dňa 24.07.2014, a teda celý dlh uhradil v 24 splátkach po 80,37 eura (24 x 80,37 eura = 1928,88 eura) a zo splátky č. 25 vo výške 80,37 eura bolo na zostatok sumy skutočne požičanej spotrebovaných 34,13 eura (34,13 eura + 1928,88 eura) a suma vo výške 46,24 eura už predstavovala bezdôvodné obohatenie žalovaného). Žalobca následne uhrádzal ďalšie splátky až do celkovej sumy 5.018,50 eura, z ktorej sa voči žalovanému domáha vrátenia sumy 3.055,49 eura. Žalobu podal na súd dňa 01.02.2018 a súd žalobcovi priznal len nárok na zaplatenie splátok uhradených 3 roky pred podaním žaloby, čo v danom prípade predstavuje splátky č. 32 - 66, ktoré boli žalobcom uhradené najskôr

01.02.2015 a predstavujú sumu 2.527,03 eura, ktorú súd žalobcovi titulom bezdôvodného obohatenia priznal a vo zvyšnej časti predstavujúcej sumu 528,46 eura ako premlčanú zamietol. Súd sa nestotožnil s tvrdeniami žalobcu, že na tento prípad je potrebné posudzovať premlčanie práva žalobcu v objektívnej desaťročnej premlčacej dobe z dôvodu, že úmysel žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobcu preukázaný nebol.

23. Žalobca v podanom odvolaní namietal uvedený záver súdu prvej inštancie o nepreukázaní úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohatiť na úkor žalobcu, kedy by súd mal aplikovať 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu. Podľa neho rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, pričom súd nezameral dokazovanie na zistenie relevantných skutočností a z vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým a aj právnym záverom; súd teda nesprávne právne posúdil dôvodnosť použitia 10-ročnej objektívnej premlčacej doby a v tejto súvislosti poukázal na jeho vyjadrenie zo dňa 28.3.2019, ktorého prílohu tvorili právoplatné rozhodnutia niektorých okresných súdov v spotrebiteľských sporoch, kde účastníkom konania bol priamo žalovaný. Tým žalobca preukázal úmysel žalovaného používať naďalej nekalé obchodné praktiky pri absencii podstatných náležitostí zmluvy, čo mu bolo vytknuté už pred uzatvorením predmetnej zmluvy so žalobcom. Súdny už totiž predtým konštatovali, že žalovaný vo formulárových zmluvách používal neprijateľné, a teda neplatné zmluvné podmienky, resp. pre tieto dôvody je neplatná celá zmluva o úvere, na ktoré aj on poukázal. Vzhľadom na to musel vedieť, že ním predložené zmluvy vykazujú nedostatky, pre ktoré ich treba považovať za bezúročné a bez poplatkov, a napriek tomu ich naďalej používal. Takéto konanie podľa žalobcu nemožno vyhodnotiť inak ako úmyselné a zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. Žalobca poukázal tiež na ustanovenie § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Keďže žalovaný dlhodobo ignoroval pri uzatváraní zmlúv právnu úpravu na ochranu spotrebiteľa (absencia obligatórnych náležitostí zmluvy, uvádzanie neprijateľných zmluvných podmienok), nemožno to podľa žalobcu hodnotiť inak, ako úmyselné konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, a nemožno veriť tomu, že by nevedel, čo môže takým konaním spôsobiť; pre prípad, že sa tak stane, bol s tým uzrozumený, a preto je na mieste aplikácia 10-ročnej premlčacej lehoty. Existuje množstvo rozhodnutí všeobecných súdov v konaniach, kde stranou sporu bol žalovaný, na ktoré žalobca poukazoval, a súdy v tých prípadoch dospeli k záveru, že čo sa týka výšky úrokovej sadzby, resp. RPMN, žalovaným aplikovaná úroková sadzba, resp. RPMN, vo výške cca 70 % ročne je nekalou obchodnou praktikou nepoživajúcou právnu ochranu. Žalovaný bol teda povinný v zmysle ustanovenia § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi, pričom rozhodnutia súdu, na ktoré poukazoval žalobca, predchádzali dátumu uzatvárania zmluvy medzi žalovaným a žalobcom, teda už v čase, keď mienil žalovaný uzatvoriť so žalobcom zmluvu, sa mal zdržať takéhoto konania, a s prihliadnutím na takýto skutkový stav treba konanie žalovaného vyhodnotiť ako úmyselné, zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia, a to minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. Žalobca konkrétne poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV ÚS 499/2011 a rozhodnutie Krajského súdu v Nitre č. k. 12Co/26/2020-189 zo dňa 21.4.2020, potvrdzujúce rozhodnutie Okresného súdu v Nových Zámkoch č. k. 5Csp/253/2017-102 zo dňa 25.9.2018, v ktorom bola akceptovaná 10-ročná objektívna premlčacia doba (ide o rovnakú formulárovú zmluvu, ako je zmluva, ktorá je predmetom tohto konania a ktorá sa týka žalovaného). Odlišná rozhodovacia činnosť všeobecných súdov o tej istej právnej otázke je v tomto prípade ústavne neudržateľná. Keďže sa podľa žalobcu jeho právo na vydanie bezdôvodného obohatenia v rozsahu, v akom bolo uplatnené, nepremlčalo ani v subjektívnej 2-ročnej a ani v objektívnej 10-ročnej premlčacej dobe, bola jeho žaloba podaná dôvodne.

24. Odvolací súd posudzujúc opodstatnenosť odvolania žalobcu čo do zamietajúcej časti rozsudku v II. zamietajúcom výroku týkajúcom sa sumy 528,46 eura s 5% úrokom z omeškania od 08.04.2018 do zaplataenia dospel k záveru, že predmetný zamietajúci výrok napadnutého rozsudku súd prvej inštancie nezdôvodnil tak, aby bol presvedčivý a v odvolacom konaní riadne preskúmateľný (§ 220 ods. 2 CSP).

25. V tomto smere odvolací súd poukazuje na to, že takto nastolenú právnu otázku posudzoval opakovane aj Najvyšší súd Slovenskej republiky napríklad v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/238/2017 z 18. októbra 2018, v ktorom sa riešila obdobná právna otázka, kedy žalobkyňa žiadala vydať bezdôvodné obohatenie v sume rozdielu medzi poskytnutou výškou úveru a ňou skutočne zaplatenými pláťbami, a to v dôsledku nedostatkov písomnej formy uzavretej zmluvy o revolvingovom úvere. Žalovaný vzniesol námietku premlčania žalobkyňou uplatneného nároku, pričom súd prvej inštancie sa stotožnil s argumentáciou žalobkyne, že zo strany žalovaného išlo o úmyselné bezdôvodné obohatenie, a preto aplikoval 10-ročnú objektívnu premlčaciu dobu. Svoj záver odôvodnil tým, že žalovaný ako nebankový subjekt, ktorý dlhodobo vykonáva podnikateľskú činnosť v oblasti poskytovania úverov, je povinný poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov a použitie neprijateľných zmluvných podmienok v zmluvách. Úmysel žalovaného vyhodnotil ako nepriamy úmysel, pretože uvedenie podmienok v zmluve neurčitým a nezrozumiteľným spôsobom bolo zo strany žalovaného zámerné s cieľom získania bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu. Dovolací súd posúdil ako správne, že samotný fakt, že nebankový subjekt poskytujúci úver spotrebiteľovi je v postavení profesionálneho podnikateľa, vo všeobecnosti a bez ďalšieho nemôže zakladať úmysel tohto nebankového subjektu bezdôvodne sa obohatiť na úkor spotrebiteľa. V posudzovanom prípade odvolací súd na odvolanie žalovaného potvrdil prvoinštančné rozhodnutie stotožniac sa so záverom, že v danej veci je nutné aplikovať 10-ročnú objektívnu dobu, lebo išlo o úmyselné bezdôvodné obohatenie. V uvedenom spore odvolací súd posúdil bezdôvodné obohatenie žalovaného ako úmyselné, pričom konštatoval jeho nepriamy úmysel s cieľom získať majetkový prospech bez právneho dôvodu na úkor žalobkyne. Bolo totiž možné vyvodiť, že uvedený nepriamy úmysel žalovaného je daný určitými faktormi a okolnosťami, ktoré spočívajú v profesionálnosti a odbornosti žalovaného, v jeho dlhoročnom pôsobení na finančnom trhu v oblasti poskytovania úverov a pôžičiek, v jeho úmysle dosiahnuť zisk dojednaním nekorektných úrokov a odplaty a taktiež v množstve súdnych sporov nebankových subjektov so spotrebiteľmi. Najvyšší súd v podstatnom uviedol, že samotné všeobecné skutočnosti (fakty) o profesionálnom podnikateľskom postavení nebankových subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch samé osebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel nebankového subjektu (veriteľa). V tomto ohľade dôkazné bremeno zaťažuje žalobcu, ktorý má preukázať, že v čase, kedy došlo k obohateniu, mal žalovaný úmysel získať majetkový prospech na jeho úkor; inak v prípade nepreukázania úmyslu veriteľa (vedomostnej aj vôľovej zložky úmyslu) musí byť aplikovaná všeobecná trojročná objektívna doba. K obdobným záverom potom dovolací súd dospel napríklad aj vo veci sp. zn. 7Cdo/227/2019.

26. Z uvedených hľadísk mal súd prvej inštancie zdôvodniť aj svoj záver o tom, že žalobca nijako nepreukázal ním tvrdený nepriamy úmysel žalovaného získať na úkor žalobcu bezdôvodné obohatenie tým, že pri uzatváraní úverovej zmluvy vypracoval a žalobcovi predložil taký návrh zmluvy, ktorý nezodpovedal ustanoveniam zákona o spotrebiteľských úveroch a aj ustanoveniam § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka. Žalobca uviedol, že úmysel žalovaného v tomto smere pred súdom prvej inštancie nielen tvrdil, ale aj preukazoval s odkazom na viaceré ním označené súdne rozhodnutia, zhodnotením ktorých musí byť zrejmé, že neskôr v čase uzatvárania zmluvy so žalobcom žalovaný musel mať vedomosť o tom, že ním vypracované a spotrebiteľom predkladané návrhy zmlúv nezodpovedajú zákonu, čím chcel dosiahnuť svoj majetkový prospech na úkor spotrebiteľa. Súd prvej inštancie sa s týmito tvrdeniami žalobcu v odôvodnení svojho rozsudku riadne nezaoberal a jeho závery o nepreukázaní úmyselného konania žalovaného pri uzatváraní zmluvy so žalobcom odvolací súd hodnotil ako predčasné. Odôvodnenie napadnutého výroku rozsudku súdu prvej inštancie nedáva podklad pre konečný záver o tom, že na daný prípad nemožno aplikovať 10-ročnú premlčaciu dobu v zmysle § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého sa najneskôr právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo. Z tohto aspektu bolo potrebné, aby súd podstatné skutkové okolnosti a právne argumenty jasne opísal a aby zrozumiteľne vysvetlil, prečo rozhodol daným spôsobom.

27. Odvolací súd na základe toho konštatoval, že zo strany súdu prvej inštancie došlo k nesprávnemu procesnému postupu, ktorým bolo žalobcovi znemožnené, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Odvolací súd preto námietky žalobcu vznesené v odvolaní považoval za opodstatnené a vzhľadom na to rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. b) a § 391 ods. 1 CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

V ďalšom konaní súd prvej inštancie vychádzajúc z vyššie opísaných záverov odvolacieho súdu nanovo posúdi možnosť aplikácie ustanovenia § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka a svoje závery v novom rozhodnutí relevantne odôvodní. V novom rozhodnutí rozhodne zároveň o trovách konania, vrátane trov konania odvolacieho (§ 396 ods. 3 CSP).

28. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).